

מ.א.

פרופקול מ. 1/7
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' י"ד חשוון תש"ו-9.11.54
בשעה 11.00

חברי הוועדה:

האגודה:

- מ. בנטור - היו"ר
- י. אורי
- מ. חזני
- א. כהן
- י. ביזני
- ש. פרלשטיין
- ר. פלדמן
- מ. קסיה

מוזמנים:

- מר הנגבי - מטעם משרד המשפטים
- מר פלכטר - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

- א. סדרי עבודה הוועדה.
- ב. היצע חדר הכנסה כהן לתיקו לחוק פקודת המסים.

היו"ר מ. בנטור:

אני פותח את הישיבה ה' אשונה אחרי הפגרא ומברך את חברי הוועדה.

אנו צריכים להתחיל על סדרי העבודה שלנו לזמן הקרוב. עד כמה ש אנני מניין איך לנו שום חוקים על סדר היום. ישנו חוק שהדיון נמשך בו, חוק הזמנים, ובאופן נראה חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. הדבר היחידי שאנין לעמוד בסדר היום בישיבה זוהוא - היצע חוק של מר כהן בקשר עם מכירת מוצרי טבק. אני רוצה לה יר דרך אגב, שהנוהג הנוי שהיו"ר קובע את הישיבות ואת סדר היום, ובמקרה זה אני הועמתי הפני הפתעה, המזכירות במקום להקשר אתי ולקבוע מה יסיה סדר היום, קבעה זאת בעצמה. הינני מערער לגופו של עניין, אבל הייתי חייב לזעזע מראש ולהתכוונן. כאשר קבלתי אמש את ההזמנה לישיבה זו היירותי על כך למזכירות, ועל כך אני גם רוצה לבקש טליחה הוועדה של התכוננתי לעניין זה, ואולי בגלל זה התהלתי בעניין זה והיה צולעה במקצת.

טרם שנעבור לדיון סעיף זה שבסדר היום, אנו צריכים להחליף דעות ביחס לסדר עבודתנו בישיבות הקרובות. ישנה כמה דברים אינם קשורים בחוקים שאנין להקדיש להם תשומת לב. לי נראה שהיה כדאי לברר את עניין המכרז האין. לי נראה שזה דבר מוזר מאוד. בעתונות פורטמו ידיעות

על התייעצויות מומחית ו עזרה בענין מקומו למבדוק, ועד היום הוא מחוסר "שיכון". כנראה שיריו יהיה להכניסו לבנין כמעברה. אני חושב שאנו חייבים להזמין את הנוגעים בדבר ולברר ענין זה. ואם יהיה צורך לראות את המבדוק, נחליט על כך.

א. כהן:

אני רוצה להעיר, כי ענין המבדוק כבר עמד לדיון בצורה די מביכה בועדת הכספים, ובמקרה השתתפתי באותן ישיבות, לא המבדוק, אלא הבעיה שנחשורה בין חברי החברה לבין חברי "הימה". ענין מקומו של המבדוק, עד כמה שהנינו, זו בעיה טכנית הקשורה בהשקעות גדולות ובזמן. אלמלא חסכו ענין להטאיר סחורות בגרמניה, היו מטאירי אותן שם, או מזמינים אותן ביד שנה. אבל אני רוצה לומר, שאינני מתנגד לשמוע גם כאן את מר רזילי ושר החברה בענין זה.

אבל לגבי עצם עובדה הועדה, ברצוני לומר, כי ישנה מתיחות בחיי הכלכלה בארץ ואנו חייבים כאילו מחוץ למדינות זו. עובדה היא שועדת הכספים עושה מונופוליאציה מכרעת של כל עניני הכלכלה, גם באופן טבעי כי הכל קשור בחקטיב, וגם באופן בלתי טבעי, במידה שאנו איננו עושים זאת. הייתי מציע אפוא לחזק את המגע שלנו עם בעיות הכלכלי בארץ על ידי הזמנת השרים חברי ועדת השרים הכלכליים שיבואו להראות בפנינו, בין שהם ייחרו את הנושאים שעליהם ירצו, ובין שאנו נמציא להם נושאים.

הלו"ר מ. בנטוב:

מה אתה מציע?

א. כהן:

בעיית המחירים, בעיית האשראי. בעיית האשראי עמדה יפה מאד בבירור בועדה זו. יש בעיה של יבוא מוצרי תצרוכת לשם הורדת המחירים בארץ.

י. אורי:

בענין המבדוק אני חושב שמחובתנו לשמוע את מצב הדברים ממקור ראשון - משר החברה. והייתי מוסיף עוד ענין אחד שכבר טפלנו בו ביר החברה בשעתו - בעיית הרכבות. הנה עכשו נפתח קו הרכבת חיפה-תל-אביב, הייתי רוצה לשמוע מה חודש בטוח זה.

מה אינני מקבל, זו הצעת מר הן. אני חושב שלא יחסרו לנו דברים משליים לדיון, ואין לדעתי להעלות טאלות באופן סימפוזיוני, אלא באופן מעשי.

ועתה ברצוני לנגוע בבעיה כאובה, שאינה מוסיפה לנו כבוד - בעיית השתתפות חברי הועדה בישיבות הועדה. מספר חברי הועדה הוא 15, אך אף פעם לא ראיתי אפילו 10 חבריה בישיבות הועדה. הייתי מציע בישיבה זו לקבל החלטה שהיו"ר יפנה להנהלות הסייעות שיחייבו את חבריהן להשתתף בישיבות הועדה.

י. ניצני:

לדעתי, כדאי היה לבדוק במסדרים טובים, מה יש באמתחתם, איזה חוקים הם מכינים למויב זה של הכנסת, על מנת שאשר יהיה להתכונן לחוקים אלה.

י. אורי:

מר כ הן הציע לקיים דיון בבעיית האשראי. דבר זה הוא חשוב מאד. אבל רוצה משוחפת לל ועדת הכספים וועדת הכלכלה שיחלה בבעיה זו והאימה הצעות.

א. כהן:

על ידי ההחלטות היחידות של הממשלה כל הקצרה נהפכה על פיה.

פ. פרלמטין:

אינה נראית לי הצעתו של מר כהן. אינני ממליץ על דיונים ע.טילאיים, שיופיעו בפנינו שרים וירצו. אין זה סדר עבודה ל וידה. אני מסכים לעריכת דיון של המבדוק. אני יכול לתאר לי שמישהו יכול להציע דיון על מדיניות היבוא והזמנת הסחורות על ידי חברת הילומים. אינני מציע זאת באופן קונקרטי, אבל אני מתאר לי שיכולה לבוא הצעה להכנס לדיון כזה. אנו יודעים שחברת הילומים מזמינה סחורות מבלי לקבל אשור מהמשרד המתאים.

א. כהן:

כדי לא להשיע רשימה ארוכה של גאלות שבהן אנו צריכים לדון, האכתי לבקש את הסריג חברי ועדה הסרים הכלכליים לעמוד אחרו בגב ככל הפנינים שאינם בטמכות האכסקולטיבית של ועדה הכטפית. ברור לי שועדת הכלכלי לפי הסמכויות והתקדימים אינה רק ועדה לטיפול בשוגי ענינים - העלות סדר היום וחוקים. יש גם תפקיד שלישי, לברר על הסרים את עניני המעשה. עובדה היא שאנו נותקנו מזה למעלה משנה.

אני יכול לפרט כמה מהגאלות שבהן אנו צריכים לקיים מגע עם הסרים ולערוך דיון מקיף: יש צורך בתיקונים בחוק עידוד הטקעות הון. יש שאלה שניה - למצב המלאי שהוא כלי טפס מדאיג. קודם כל, יש מחסור בכמה מצרכים חיוניים - שמנים, חממה ומרגרינה. יש בעיה של התיקרות המחירים בקשר עם אגירה לספקולציה. יש בעיה של הצורך בהכנסת שוויים במכרזים. בעיית הקרטליזם גם היא בעיה בוערת. יש לחץ של ענפים רבים במסך להעלות מחירים. אלה הם ענינים הנוגעים לר המסחר והתעשייה וסגנו ולטר האוצר.

היו"ר מ. בנטוב:

אם הועדה תחליט לפנות להנהלות הסימיות ולהעמיד אותן על העובדה שחבריהן אינם משתתפים באופן מסודר בישיבות הועדה, אני מוכן לסייע להן, אם כי אינני יודע אם זה יעזור הרבה.

א. כהן:

אני מתנגד לפנות לכל הנהלות הסימיות. אני מציע שינוי רק לאותן סימיות שחבריהן אינם משתתפים בישיבות הועדה.

היו"ר מ. בנטוב:

אצטרך לפנות אפוא להנהלות הסימיות הבאות: מכ"י, הציונים הכלליים, חירות, מק"י והמוקל המזרחי.

מר ניצני דבר על חוקים, לי ידוע על שני חוקים הנמצאים בהכנה - חוק התיקרות של מדינות וחוק מטקאות מסכריות. ביחס לחוק האומנים אבקש את מזכיר הועדה לפנות במכתב אל הער האחראי או אל מזכיר הממשלה ולשאול מה גורל החוק, או יותר נכון - הרשימה שמונעת מאתנו להביא את החוק לפני הוניה.

ביחס לקביעת סדר היום, מבחינה עקרונית אין בינינו חלוקי דעות. כולנו חושבים שיש שורה של ענינים שאנו צריכים לדון בהם. השאלה היא רק - מה קודם ומה מאחר. אני מציע שבישיבה הבאה נדון בענין המבדוק, ובענין נמל הקישור.

כן הייתי מציע שנעמיד על סדר היום את בעיית נאול השלומים מבחינת פיתוח הארץ. ואני מציע שנשמע תחילה את אנשי חברת השלומים, ואחר כך נשמע את הסרים.

ט. פרלשטיין:

אני מציע שבענין זה נשמע תחילה את הסרים.

היו"ר מ. בנטוב:

אני חושב שזו הדרך הפשוטה, שנשמע תחילה את נציגי חברת השלומים במקום שימצאו לנו תזכיר בכתב.

נראה לי שיטנה עוד שאלה שבה עלינו לעסוק בזמן הקרוב, וזו שאלת הפרודוקטיביזציה בעקבות ועדת ארן. אני בקשתי מהער ארן שנקבל את דו"ח הועדה, ואני מוכן לברא אתו בדברים ולהזמין אותו לירצה בפנינו. אני מציע שכרגע נקבל את הסדר הזה שהצעתי.

הוחלט לקבוע את סדר היום לישיבות הבאות, כפי שהוצע על ידי היו"ר.

א. כהן:

אני מציע להוסיף לסדר היום את בעיית מצב המלאי, יבוא מוצרי תצרוכה ובעיית המחירים.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מקבל זאת. אנו עוברים לסדר היום, ונשמע את דברי מר כהן על הצבתו.

א. כהן:

אני מסער שכרגע אנו יכולים להתרכז בצד הפרינציפיוני של הצעתו ולא הפרטיה.

מר צידון:

ברצוני להגיד הערה תקנונית-פרוצדורלית. לפי התקנון ישנן 3 אפשרויות לטיפול בהצעות חוקים המובאים בתורת הצעות לסדר היום: או שהכנסת דוחה את ההצעות, או שהיא מעבירה אותן לוועדה, או שהיא מחליטה לקיים קריאה ראשונה. כאן היא מחליטה להעביר לוועדה, פירושו הדבר שבועדה זה דיון פרלימנרי, הולדה צריכה להחליט אם היא ממליצה בפני הכנסת על קריאה ראשונה או לא. זאת אומרת, שעכטו עליכם לדון בטאלה - אם אתם ממליצים בפני הכנסת להעמיד הצעת חוק זאת לדיון בקריאה ראשונה.

א. כהן:

אני רוצה למלא אחרי דברי מר צידון. הצבעה של פה אחד בכנסת על העברת הצעת חוק לוועדה פירושה - חיוב הענין באופן פרינציפיוני. וכאן ישנן שתי אפשרויות: אפשרות אחת, שהועדה מחליטה על קבלת הענין, ומציעה לנשיאות הכנסת - על ידי נציגי כל הטיעות יתוכה - שיראו זאת קריאה ראשונה.

מר צידון:

זה לא יתכן.

מר הנגבי:

מליאת הכנסת החליטה להעביר את הצעת החוק לחוות דעת הועדה ולא יוחר.

ט. פרלסטין:

לא התחפתי בישיבת הכנסת שבה הועלתה הצעה זו לסדר היום. על כך ברצוני לטעון מה החליטה הכנסת, כי בדרך כלל ישנן שתי אפשרויות. הנה הגשנו הצעת חוק לתיקון בתי עסק, והכנסת החליטה להעמיד את ההצעה על סדר היום של הכנסת לקריאה ראשונה. כנראה שבענין הצעתו של מר כהן היה דבר אחר.

מר הנגבי:

צדק מר צידון: ישנן 3 אפשרויות. יכול לקרות מה שקרה עם ההצעה בענין בתי עסק, שבו במקום החליטה הכנסת לקיים קריאה ראשונה. ישנה אפשרות שניה - להוריד את ההצעה מסדר היום. וישנה אפשרות שלישית, שמחליטה להעביר את ההצעה לחוות דעת הועדה בנוגע בדבר אם לקיים קריאה ראשונה, ואחר כך מחליטה הכנסת אם היא מקיימת קריאה ראשונה. במקרה הנדון לא הצביעה הכנסת על הצד הפרינציפיוני אלא על העברת הצעה לחוות דעת הועדה.

מר צידון:

ברור לכל חוק י"ל לו 3 קריאות. הצעה זו עדיין לא עברה קריאה ראשונה, היא הועלתה כהצעה לסדר היום, ולפי החלטת ועדת הכנסת נאמר במפורט: בהצעה של חבר כנסת להעמיד חוק על סדר היום, יש לנהוג כמו בהצעות רגילות להעמדת ענין לסדר היום. אבל את הכנסת ברה בין שלוש האפשרויות הידועות, וההצעה עוברת לוועדה, הרי תפקיד הועדה הוא רק להביא בפני הכנסת את מסקנותיה, אם יש להכניס את החוק לסדר היום על הכנסת לקריאה ראשונה, או יש להסירו מסדר היום, ולאחר סמיכת מסקנות הועדה הצביעה הכנסת על אחת משתי האפשרויות. אם תוצאות ההצבעה חייבה החוק הוכנס לסדר היום, הרי שהחוק יועמד לקריאה ראשונה בכנסת במועד שיקבע על ידי הנשיאות.

א. כהן:

הינני יכול לערער על הכתוב, אבל ברצוני לומר מה היה במליאה. לאחר שהעליתי את הצעתי קם שר האוצר והודיעה שהמטלה מסכימה להצעת חוק זו, והוא הציע להעביר את הצעת החוק לוועדה, וכטאמר זאת לא אמר לחוות דעת הועדה, והכנסת העבירה את הצעת החוק לוועדה, כי מביניהם לוועדה מתוך הסכמה. זהו המצב העובדתי.

היו"ר מ. בנטוב:

אני חושב שהמצב ברור. לשר האוצר אין כל סטטוס בענין זה, והבעיה היא בעיה של פרוצדורה ולא של פסיכולוגיה. כיצד הובנה הצעתו של שר האוצר.

ט. פרלסטין:

מה דין דעת המיעוט ומצבייה להוריד את ההצעה מסדר היום? האם יש אפשרות לרפורם הסתייגות?

מר צידון:

בכנסת 88 יוכלו המסתייגים להצביע נגד.

היו"ר מ. בנטוב:

אנו צריכים לדון מצד העקרוני על האלה - אם אנו ממליצים על קריאה ראשונה בהצעת חוק זו או לא. לא נכנס לדיון בסעיפיה. הטעמים יכולים לשמש לחבריה כחומר לתמיכה או להתנגדות להחלטה על קריאה ראשונה.

א. כהן:

אני רוצה צורך להקדיש הסכרה עקרונית; ולפרטי הצעת החוק ולפרטי הטכניקה הכלל הבעיה, את הצעת החוק חתקבל, נוכל לחזור בקריאה שניה בוועדה, וזאת נעשה בנוכחות מומחים מכל המשרדים הממשלתיים, וגם נשמע דעות הצבור.

הצעתי אומרת, כי מוצרי הטבק במדינה, כמו בוליה, למשל, המסחר בהם יהיה מונופוליסטי ממשלתי - רק המסחר לא הייצור ולא הגידול - והמונופולין הזה יוקם על מנת לעזור לפתור בעיה סוציאליסטית חמורה מאד שקיימת בתוכנו למעשה מאז העליה הגדולה. ברצף ישנה למעלה מ-10 אלפיה בעלי רשיונות למכירת מוצרי טבק, טיגריות; זאת אומרת שלמעשה כל בעל חנות, כל ב על מסעדה ומלון מפואר וחנות מכולת רשמי ויכול להשיג רשיון למכירת טיגריות.

האופי המיוחד והמופולריות המיוחדת של המצרך הזה גרמו לכך, שבהרבה ארצות זרות, כאשר עמדו ארצות אלו בפני בעיות סוציאליסטיות חמורות, כמו הבעיה שנוצרה אחרי מלחמת העולם, בעיית האלמנות והנכים, השתמשו במונופולין על מצרך זה כדי להעניק אפירות של פרנסה לאנשים שיכולתם הפיזית אינה מאפשרת להם להתעסק בדבר אחר, וגם חוסר הון אינו מאפשר להם לפעול באופן רגיל המסחר או בייצור. זהו מצרך יחיד, אינו דורש מאמץ פיזי, אינו דורש הון למחזור. זהו מצרך אידיאלי ליצירת מקורות קיום לאנשים חלשים מבחינה סוציאלית. ואין כל סיבה שמה שהיא מטובגליה לטובת גרמניה, כדי לדאוג לאלה שהיו חייבים לדאוג להם, לא יעשו יהודים במדינת ישראל.

יש טענת המתנגדים לכך האומרת כי זה הסחר בחו"ל כי בחו"ל גוי יצור הטבק היה מונופולין של הממשלה, ואילו אצלנו אין הייצור מונופולין של הממשלה. אני בדרתי את הדבר עם מר גפני ומר בז'רנו, והעובדה שהייצור אינו מונופולין של הממשלה אינה משמיה שום קושי בבצוע הרעיון הזה.

ישנה כמובן טענה אחרת, טענה רגילה אצלנו בארץ, של בעלי החזקה - תפסתי, מגיז לי. זאת טענתם היבואנית הגדולה, זאת טענתם הנהגים, זאת טענתם כולם וזהו הנושן שבדברך אבל אני רוצה לומר, שאם בית המחוקקים רוצה לפניו בעיה צבורית בארץ בלתי-אגואליסטית, הרי אינו יכול להתעלה מהבעיה הסוצאלית של קטינים ונכים בארץ הזאת. לשכת העבודה אינה רושמת אותם לא מרוע לב, אלא מפני שאין להם ללוח אותם, בכביש אינם יכולים לעבוד, וגם לא ייצור. בחי החרושת כמובן לאינם מקבלים אנטיה בגיל 45-55. למסחר יש צורך בהון, רק כדי להשיג חנות ייצור בארץ בארץ ליירות. ולמעשה אנו עושים עוול יצור, עוול אגואליסטי אכזרי לאלפי אנשים, שהובאו ארצה בעליה המונית ללא סלקציה, אנשים קטינים או שהיו לא כל כך קטינים ונעטו קטינים כאן. יש בעיה טפציתית של ניהוק מטפחות. ולדעתי אין להתחשב בטענת בעלי הרוטטד אינטרסט. יש טענה של נציגי בעלי המכולת והמסעדות האומרים: זוהי בעיה, אבל אנו מחזיקים במכירת הטיגריות, וזה העליה ההמונית יצרה בעיה כזאת, למה צריכים אנו לטלם?

על טענה זו שהיא כלכלית וסוציאליט, אני יכול לענות רק בטענה כלכלית-סוציאליט, ולא יורידית. אני אכול לומר: אילו לא עליה זו, והמליונים שנכנסו בעקבות עליה זו, לא היה להו מה למכור, כי בעקבות עליה זו הוזרמו מליונים למדינת ישראל, הובאו מצרכים בכמויות שאפשרו להם למכור ולהתעטר. מכל מקום, הכנסות החנוניות בהשוואה למה שהיה ב-1924/29/34/39 הן הרבה יותר גדולות. איננו דורשים מהם שום דבר בעד כל החוטפות שהם מקבלים, אבל הם צריכים לדעת שיש עת לוותר על משהו. הויחור שנדרש מהם הוא קטן בתכלית. לווחחתי עם בעלי המכולת והטויות את טענותיהם עם טענות נציגיהם שתפקידם לצעוק, ובעלי המכולת אמרו: בטבילנו זה עומס, זה רווח מועט בלבד ומעמסה רבה. דברתי עם אנשים רבים ומצאתי נכונות להפטר ממכירת מצרך זה. כל זמן שישנם 10 אלפיה רשיונות למכירת טיגריות, מכירת הטיגריות אינה יכולה להיות מקור הכנסה רציני, וזה ידוע ואפשר גם לבדוק זאת. לכן אין כאן בעיה סוציאליט או כלכלית, יש בזה רק בעיה פוליטית וארגונית, טבעלי המכולת באופן הדרגתי, וזה יסודר על ידי תקנות החוק, יוותרו על המצרך הזה.

היו"ר מ. בנטוב:

מהי כמות הסיגריות למעטניה בארץ בשנה?

א. כהן:

המטפרי אינו בידי כרגע. אבל היו יובאו בפני הועדה. נכון הוא שיטנו מקרים, מקרים לא מרובים, שבשבילם כן מהות הסיגריות חלק ראוי של המהזור. זה חל על קיוסקים קטנים. מוכרים סיגריות בחורף בעיקר בשעה יאין גלידה וארטיק, או חנות מכולת בטיכון מרוחק.

טפלנו בטאלה זו בוועדות יונות של מומחים והגענו לידי מסקנה לזה נתן לסדור על ידי ועדה עליונה שבה ישתתפו באי-כוח הרטיות המקומיות. אין הכוונה לפגוע בקיוסקים. הכוונה היא להקים קיוסקים מיוחדים לסיגריות במרכזי הערים, במרחק של 500 מטר אחד מהשני. תהיה גם אפשרות של ערעור, לאלה שיראו עצמם מקופחים, בפני טר האוצר ושר המסחר והתעשייה. אבל סדור זה לא יאפשר ליצור מקומות פרנסה למעלה מאלף משפחות קטיטיות, שתהיה להן פרנסה מצומצמת אמנם, אבל לא יהיו טמוכיות יותר על שולחן המדינה. המדינה נותנת להם שולחן רעב, 12 לירות לחודש לשני אנשים. ענין זה צורך והוגן. שמתי טענות על אינטרסנטיות. אני אומר לכם: גם אני בחור עמי אני יושב, ואני אומר לבעלי המכולת אין זה בשביל ענין שאינם יכולים לוותר עליו.

ר. פלדמן:

סדר כזה היה נהוג ונהוג כיום בעולם כולו. ואנו, יוצאי פולין, זוכרים את זמני מלחמת העולם הראשונה כאשר הוקמו בכל פינות הרחובות קיוסקים מיוחדים למכירת סיגריות ובולי, והדבר עלה בתשלומים מיוחדים עבור הזכות והמקום. אבל סדור זה הננהג בפולין גם בגלל נימוק זה שייצור הסיגריות היה מונופולין ולא חפטי. אצלנו ייצור הוא חפטי, המכירה בטיטונות היא חפטי. הצעה זו באה לכבול רק את ידי המסחר הקמעונאי, ואני טואל: למה יגרע חלקו של האיט הקטן, למה מותר לכל אדם למכור בטיטונות באופן חפטי, אבל אסור לו לעסוק בזה בקמעונאות?

אני מטפל בנכיס, בעיקר מהעוליים החדשים, בחוקף תפקידי היו"ר הועדה המיוחדת לסידור קונטרול קטיטי. בודאי שאין כוונת הצעה זו לאותם נכיס שמועברים לעיסוק בחנויות מכולת.

הטאלה העקרונית העומדת לפנינו היא: אנו אפטר לדרוש מחלק מטוייט צבור שדוקא הוא יוותר לטובת הקטיטיות. בודאי טבעיה זו של העסקת נכיס וקטיטיות היא בעיה קשה, אך אני אפטר לפתור אותה על ידי כך שנויטא מצרך אחד מבעלי המכולת ונעביר אותו לידי הנכיס. פתרון בעיה זו קטור בייבודת זוגות, בלכות הכלליות. אני טוען, שטח שאי אפטר לבוא ללומר לעובד: תוותר על מספר שעות עבודה לטובת הנכיס והקטיטיות, כך אי אפטר לבוא בטענה כזאת לבעלי המכולת. אילו היה מצב כזה שפול אחד מטה טכט, וכל אחד מהמפרנסים בייטוב, משתתף בהחזקת הנכיס, בודאי שהייתי הראשון התומך בענין זה.

אטר לקיוסקים, הרי זה לא יפגע בהם באופן כללי, כי ב-90 אחוז בעלי הקיוסקים הם מקרים ווציאליים ממילא. המדובר הוא פוא על חנוני המכולת, בתי קפה וכתי מלון. עז כמה טידוע לי בבתי קפה הבעלייט מוכרים את המקום לקטיטיות המוכרים סיגריות.

הצעה זו חפגע בעיקר בטקטור אחד. וברצוני לומר שמלחמה זו אינה חדשה. רק לפני כמה שבועות הופעתי בפני בי"ד של העירייה בענין הוצאת הירקות מחנויות המכולת. ראט העיר הטכיסט שאין לשלול מבעלי המכולת את הזכות למכור ירקות, כי הרי היו הראשונים שהחזירו את התוצרת הברית לטוק. החנויות למכירת לחם ומיני מאפה וענות שאין להרשות לבעלי המכולת למכור לחם. בעלי החנויות לממכר חלב טוענים שאין להרשות מכירת מוצרי חלב לבעלי המכולת. למקאות מסכרים ישנן חנויות מיוחדות. גם לסיגריות יש חנויות מיוחדות. אני טואל: לאן נגיע אם נרטה טכל אחז ידרט: חן לי את עלי, אני מתקייט רק על מכירת מצרך זה או אחר? אנו נגיע על ידי כך להיסול חנויות המכולת.

א המדובר על סדור נכיס וקטיטיות, בכל לבי ונפטי אני תומך בזה, אבל אם מדובר על מצרך טרק טקטור אחד אריך לוותר עליו - אתנגד לכך בכל חוקף.

אני רוצה להפנות תשומת לב מר כהן שמחיר הרטיון לטיגריות הוא פי 12 ממחיר הרטיון למכולת.

ט. פרלסטין: אני רוצה לציין שהמאב בארץ שונה למפרי מאשר בארצות אחרות. אינה קיימת ביוזם מקור בעולת רוכלות בטיגריות. אצלנו המאב הוא כזה, שרטייון לרוכלות מקבלים אלה שממליצים עליהם משרד הסעד והלשכה הטוביאלית.

אינני רואה פתרון לבעיית הקטיגוריה והנכיה בהצעת מר כהן. אי אפשר יהיה להעביר את כל המסחר בטיגריות לרוכלות, כי לא יהיה באפשרותם של אנשים אלה להקניט חנויות מיוחדות. זו אשליה, לדעתי, נחשוב שנוכל לתת לאנשים אלה אפשרות קיום ופרנסה על ידי מכירת טיגריות. לאנשים אלה אין אמצעים להקניט מבנה כזה או לכוון מבנה כזה.

אולם יש גם נימוק אחר. אני בדעה שאם איננו רוצים להגדיל את מספר האנשים המוכרים טיגריות, ואתה בעצמך אומר שאין לתת רטיון לסוג מסויים, אתה צריך להוציא בראש וראשונה את בעלי הקיוסקים, ושני שלישים של הרטיונות, או מחציתם, נמצאים בידי בעלי קיוסקים. לאור הרווח המאומצם שהממשלה נותנת ממכירת טיגריות, אין שום אפשרות קיום לבעל קיוסק מיוחד לטיגריות שלא יעטוף בסוגי דבר אחר.

א. כהן: טיגריות זבוליות.

ט. פרלסטין:

משרד הדאר, עד כמה שידוע לי, ונה ומבקש ומתחנן בפני בעלי המכולת שיקבלו בוליות למכירה, והם אינם

רוצים.

א. סוין: להם לא כדאי, אבל לאלה יהיה כדאי.

ט. פרלסטין:

אני אומר שאנו משלים את האנשים ונכניס אותם להוצאות שלא יוכלו לעמוד בהן ולא תהיה להם פרנסה. הם יצטרכו לשלם שכר דירה, לקבל רטיון, לשלם מס עסק, ומה שירוצו ממכירת טיגריות לא יספיק לכיסוי הוצאות אלו. לי נראה שהצעה זו, עם כל הרצון הטוב שאני מכיר בו, לא תפתור בעיה זו, היא רק תביא את האנשים לידי כך שלא יוכלו לעמוד בזה. הרווח ברווח הממוצע ממכירת טיגריות הוא פחות משמונה אחוז. אילו היית מציע לרכז את מכירת הטיגריות ב-200 חנויות בלבד, הייתי מבין עוד, אבל זאת הרג לא תעשה. הרוכלים לא יוותרו, בעלי הקיוסקים ברובם הם נכחים.

י. אורי:

את תפקידנו להמליץ בפני הכנסות להעמיד הצעה זו לדיון בקריאה ראשונה, אני מציע שנמליץ על כך מיד. את מתפקידנו לקבוע עמדה, הייתי מבקש לדחות זאת לישיבה הבאה, כי לי אין עדיין עמדה ברורה. אני רוצה עוד לחשוב בעניין זה.

היו"ר מ. בנטוב:

אין טפק מתפקידנו לקבוע עמדה, כי אם אנו ממליצים להעמיד את ההצעה לדיון בקריאה ראשונה, יש לנו עמדה חיובית. אחרת, למה להעסיק בזה את הכנסות? אנו לא נצביע היום אבל נטיית את הדיון. לדעתי חייבים לנו כמה נתונים על היקף המסחר בטיגריות. אני מבקש את מר כהן להביא לישיבה הבאה.

א. כהן:

כולנו הסכמנו שיהיה בירור פרינציפיוני בעקר לגבי הטענות הנגדיות שנשמעו. אבל בכל זאת הוכנסו כמה אלמנטים מעשיים לתוך הדיון. א. איננו מטכמים היום, אני מציע להזמין לישיבה הבאה את מר בטמן ממלב"ן.

אשר לשתי הבעיות המיוחדות שהזכיר מר פרלסטין: בעיית המבנה והעייית ההון הדרוש, יש לי פרוטוקול החתום על ידי משרד הסעד ומלב"ן המקבילי של צמח עניין זה. נכון שזה יהיה תהליך ממושך למדי ובעניין לא יקבע החוק אלא תהיה ועדה עליונה שבה ישתתפו נציגי הרטיונות המקומיות והועדה תחליט.

על 3 הטאלות העיקריות שהועלו בוויכוח, עניתי. בדבר אחד לא אוכל לשכנע את מר פלדמן, וזוהי הטענה: מדוע רק טקטור אחד, כי זו טענת טרק במדינה הזאת, כי אותו טקטור שנהנה באופן קבוע מהתפתחות המדינה, אותו טקטור טוען - מדוע רק אני?

היו"ר מ. בנטוב:

אני מציע שלישיבה הבאה יביאו לנו את הנתונים הדרושים על ההיקף הכספי של העניין ובראשית הישיבה

היא נצביע.

הישיבה נעולה.